

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

.16975

Aşağıdaki sorularımın Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı **Sayın Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gürsel EROL
Elazığ Milletvekili

Anayasa'nın 56. ve 63. maddelerinde devletin çevreyi, kültür ve tabiat varlıklarını korumakla yükümlü olduğu ifade edilmesine, 2872 sayılı Çevre Yasasının 10. maddesinde ÇED olumlu kararı alınmadan projelere ilişkin ihale yapılamayacağı, projelere izin verilemeyeceği ve inşaatla başlanamayacağı, ÇED Yönetmeliği'nin 19. maddesinde ÇED olumlu kararı alınmadan başlanan projenin inşaat faaliyetlerinin ilgili bakanlık tarafından derhal durdurulması gerektiği belirtilmesine karşın Tunceli'nin Çemişgezek ilçesindeki Tağar Çayı üzerinde kurulması planlanan "Çemişgezek Regülatörü ve Hidroelektrik Santrali Kapasite Artış ve Regülatör İnşaatı Projesi" nde ÇED raporu olmadan inşaat çalışmalarına başlanılmıştır. İlgili bölge tarafı olduğumuz Bern Sözleşmesi'ne göre kesin koruma altında bulunan yaban keçisi ve su samuru gibi türlerin bulunduğu bir yerdir. Yine aynı bölgede 2863 sayılı Kültür ve Tabiatlarını Koruma Kanunu'na göre tescillenmiş ve koruma altına alınmış Urartu Kaya Mağaraları, İn Delikleri, Derviş Hücreleri ve tarihi Tağar Köprüsü bulunmaktadır. Anayasaya, yasalara ve yönetmeliklere aykırılıklar oluşturan bu süreç bölgenin tarihi ve kültür varlığına, doğal mirasına ve çevreye geri dönüşü olmayan zararlar vermektedir. Hukuk devletinin temel gereği olarak eylem ve işlemlerinde kendi koyduğu kurallara uymakla yükümlü olan idarenin söz konusu hukuksuz süreç ile ilgili yaptırımında bulunması zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1. 2872 sayılı Çevre Yasasının 10. Maddesine ve ÇED Yönetmeliğinin 19. maddesine doğrudan aykırı bir şekilde ÇED süreci tamamlanmadan inşaatla başlandığına ilişkin bakanlığınızın bilgisi var mıdır? İlgili süreç hakkında Bakanlığınızca başlatılan bir soruşturma var mıdır?
2. Projenin etki edeceği tarihi ve kültürel mirasın korunmasına ilişkin Bakanlığınızca ne gibi önlemler alınmıştır?
3. Taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümlerince proje kapsamında bulunan yaban keçisi ve su samuru gibi nesli tükenmekte olan canlı türlerinin korunması ile ilgili Bakanlığın yapmış olduğu herhangi bir çalışma var mıdır, var ise nelerdir?
4. Proje bölgesinin yerleşim yerlerine yakınlığı göz önünde bulundurulursa projenin yerleşim yerleri ve yerel halkın yaşam koşulları için oluşturduğu riskler için Bakanlığınızca herhangi bir önlem alınmış mıdır?
5. Projenin ÇED dosyasında yer alan, proje inşaatına faaliyet sahibi tarafından arazide kırma eleme tesisi ve hazır beton üretim tesisi kurulmasına ilişkin ÇED süreci tamamlanmış mıdır?